

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„Полицијски гласник“ излази један пут, а према потреби и више пута недељно. Претплатна се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежности, а за све друге претплатнике у оште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за управника треће класе вароши Београда, Бранимира Ј. Рађића, инспектора треће класе Министарства унутрашњих дела;

за инспектора треће класе Министарства унутрашњих дела, Обрада Б. Благојевића, начелника исте класе округа београдског, и

за начелника четврте класе округа београдског, Драгића Павловића, управника исте класе вароши Београда, — све по потреби службе, по старом закону.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 21. јануара 1906. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Живко Сарамандић полицијски писар друге класе управе вароши Београда, и Милорад Петровић полицијски писар друге класе начелства округа врањског, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, — отпусте из државне службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 21. јануара 1906. г. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ОДГОВОРНОСТ ГОСТИОНИЧАРА ПРЕМА ПУТНИЦИМА

због претрпљене штете у гостионици на унесеним стварима.

(наставак)

(2)

III

1. У § 580 грађанског законика прописано је, да су гостионичари дужни

ствари од путника њима предане и поверене као аманет чувати, и за сваки небрежењем учињени квар или штету одговарати и накнаду учинити. Овим је законским прописом утврђено, да гостионичар, исто онако као и уговорни чувар (§ 575), има да одговара у погледу ствари за сваку штету, која би се десила његовом кривицом — дакле кад би гостионичар злонамерно или небрежењем (крајњим — culpa lata или обичним — culpa levis) проузроковао штету на путникома стварима. По нашем законику, дакле, гостионичар одговара онако исто, како одговарају лица у случају неиспуњења уговора: за штету, коју би уговорач претрпео, што друга страна није испунила уговор, злонамерно или из небрежења — крајњег или обичног. Тако исто одговарају и лица за штету, коју би другоме, не стојећи према њима ни у каквом уговорном односу, нанела — § 801. грађанског законика. По овоме се види, да су гостионичари по нашем грађанском законику у повољнијем положају но по француском и немачком, који прописују да гостионичар одговара за сваку штету, која би се путнику на стварима десила, без обзира на кривицу гостионичареву. Док по нашем законику гостионичар не одговара за штету, која би од случаја наступила⁹), дотле

⁹ У § 808. грађанског законика вели се да „за случај нико није дужан одговарати. Али ако је ко крив, што се случај дододио, или није набљудавао закон, који је за отклањање случајног оштећења, прописан... то такви и за случај, који се иначе дододио не би, одговарати мора.“ Ова друга тачка § 808 и § 575. не казују ништа друго до оно, што је већ у § 801. прописано „од наплате учињене штете само се ко она ослободити може, ако докаже да штета није његовом кривицом, по се случајно дододио.“ У сваком дакле случају за случајно наступну штету не одговара се. А ако има кривице извесног лица, што се штета дододио, онда оно за то одговара. Та се пак његова кривица може састојати и у томе, што се услед његових поступака десило дододија, који је штету изазвао, али је она овај дододија у зврочкој — и ако даљој — вези са наступивом штетом, и баш за то онај, који је узрок дододије (случају) и из њега наступилој штети, одговара за то. У осталом ла, ради бољег разумевања, наредимо пропис § 1311. аустријског грађанског законика, по коме је наш § 808. израђен. „Пуки случај

он по француском и немачком грађанском законику одговара и за такву штету, и само кад би иста услед више сile (vis major, force majeure) наступила, онда би његова одговорност била искључена¹⁰) Да би гостионичар био одговоран за наступну штету, потребно је по нашем и аустријском грађанском законику (§ 970), да је штета наступила услед кривице гостионичареве, дакле или с тога што је он а) злонамерно путника лишио ствари или их оштеретио или с тога што је б) у чувању ствари био крајње небрежљив (на пр. остављао хотелска врата отворена дању и ноћу без надзора, те су се лопови могли увући и ствари укради или је пустио у гостионицу на преноћиште лице, које му је као лопов познато и т. сл.) или в) што је био у оште немаран у чувању путникова ствари. Ако би се пак штета путнику десила на стварима, а гостионичару се не би могао пребацити није један од поступака под а. б. и в. побројаних, онда он за штету путнику не би одговарао. Он дакле не одговара, ако је штета проузрокована природним догађајима — громом, поплавом и т. д. или услед крађе у хотелу, која се није могла ни повећаном пажњом гостионичаревом на путникова ствари отклонити, или ако су исте таквог састава, да саме по себи подлеже квиру. По немачком грађанском законику гостионичар би био одговоран путнику за украдене му ствари, баш и кад

погађа онога, у чијем се лицу или имању десио. Али ако је случај проузроковао својом кривицом; ако је преступни закон, који тежи да спречи случајна оштећења; или се без нужде у туђе послове мешио, онда он одговара за сву штету, која без тога не би наступила».

¹⁰ B. Code civil art. 1954. Они (хотелијери) нису одговорни за крађу учињену оружаним силом или другом вишом силом. Немачки грађански законик § 701. од. 1. Гостионичар, који професионално прима странце на преноћиште, обвезан је госту, примљеном у гостионицу, накнадити штету, коју би овај претрпео губитком или оштећењем унесених ствари. Обвеза на накнаду не наступа, ако је штета проузрокована од стране самога госта, кога пратио његовог или од стране лица, које би гост код себе примио, или ако је штета постала услед својства ствари или вишом силом.

би се доказало, да је гостионичар највећу пажњу на њих обраћао; он би био одговоран и онда, кад би ствари пропале услед пожара, који би се у гостионици појавио и без кривице гостионичареве или његове послуге (на пр. услед електричног постројења и т. сл.), док у свима овим и сличним случајевима по нашем и аустријском грађанској законику гостионичар не би одговарао, јер у свима овим случајевима нема кривице његове — ни зле намере ни небрежења¹¹⁾

2. На сваки начин да у већим гостионицама путник ретко има прилике, да са самим гостионичарем преговара о пријему на преноћиште или на краће или дуже становање у гостионици. То путник чини са портиром, собарицом, келнерима — у опште са послугом гостионичаревом. Ми смо мало час видели, да гостионичар одговара путнику за штету, коју би овај кривицом гостионичаревом на својим стварима претрпео. Али та одговорност гостионичарева простире се толико, да он одговара и за ону штету, која би кривицом његове послуге путнике постигла. Све оно, дакле, што је казано за гостионичара, важи и онда, кад би путник вођио преговоре и уговор о пријему на преноћиште са гостионичаревом послугом закључио. Изузетно од правила, изреченог у § 810. тачка 1. грађанског законика, да за туђа дела нико није дужан одговарати, прописује се у § 812. грађанског законика, да гостионичари одговарају и за ону штету, коју би својом кривицом „њихни људи“ путницима нанели. Под „њихним људима“ ваља разумети како сталну послугу гостионичареву, тако и лица, одређена од овога да, ма и привремено, врше извесне послове у гостионици (праље, надничаре, мајсторе, који би по налогу гостионичара у гостионици радили), а та које и укућане гостионичареве, ако ови врше какву службу у гостионици. Од одговорности за кривицу ових лица, услед које је за путника штета наступила, не може се гостионичар ослободити ни тиме,

¹¹⁾ И у нашем и у аустријском грађанском законику важи принцип старије теорије приватног права да нема олговности у приватном праву за штете поледице извеснога догађаја, ако нема кривице кога лица, што је тај догађај наступио. Модерна теорија сасвим правилно схвата, да има случајева, у којима осећај правдности, као најпоузданije подлоге свему законодавству, императивно налаже, да се у овоме веку колосалнога саобраћаја и рада на заштити привредно слабијих захтева, да неко буде дужан накнадити штету, проузроковану својим поступком, без обзира на то може ли му се тај поступак приписати у кривицу или не. Ту долази на пр. пропис § 829. немачког грађанског законика, по коме је неко душевно болесно лице или дете испод 7 година дужно накнадити штету, својим поступцима проузроковану, ако то правничност захтева, с обзиром на материјалне прилике и друге околности оштећенога и проузроковану штете, и ако се штета не би могла наплатити од лица, која воде надзор над тим душевно болесним лицем или дететом. Ту долазе и најновији закони о штети, коју би коме причинили аутомобилисти, јер под извесним околностима, и они олговарају за штету, њима проузроковану, без обзира на њихову кривицу. Ту најзад долази и пропис § 701. немачког грађанског законика о одговорности гостионичаревој према путницима, бер обзира на његову кривицу. Јер умешно вели Oertmann у наведеном делу стр. 438: „да гостионичар, и без обзира на његову кривицу, има да одговара за све специфичне опасности своје професије.“

што би доказао, да су та лица увек била часна, уредна и у служби исправна. Разлог овом строгом пропису лежи у томе, што гостионичари треба много већу пажњу, но што се обично ради, да обраћају на избор свога персонала, коме се путници, ио сили околности, морају поверијати.¹²⁾ Исто дакле онако, као што гостионичар одговара путнику за штету, коју би овај услед гостионичареве зле намере или небрежења претрпео, исто ће тако гостионичар одговарати, ако је та штета злом намером или небрежењем гостионичарских људи проузрокована. Тако је на пр. гостионичар одговаран, ако би путнику ствари биле укraђene или оштећене, било од других путника у хотелу било од трећих лица, а персоналу се хотелском може пребацити, да је био небрежљив у чувању ствари — на пр. остављао собе путничке без надзора, пуштао у хотел сумњива лица, даље гостионичар одговара ако персонал на пр. оставља прозоре на путникој соби отворене, те ветар или киша оптете његове ствари, или собарица буде небрежљива при паљењу лампе те се ствари путничке упаде и т. сл. Ако наступи оштећење путникових ствари услед догађаја, за чије наступање нема кривице — ни зле намере ни небрежења — ни до гостионичара ни до његових људи, онда је такво оштећење наступило услед случаја или вишега сила, и за њу гостионичар не одговара. Случај икоди кога згоди, вели наш народ. То се исто вели и у § 808. тачки 1. грађанског законика: „За случај није нико дужан одговарати“. Путник има тада сам да сноси штету, која га је снашла.

3. Путнику је дакле слободно тражити од гостионичара накнаду претрпљене штете у стварима. Ради остварења свога потраживања путник има да докаже да су ствари предате гостионичару или његовим људима у неповређеном стању. Међу тим сматра се да су ствари гостионичару предане и поверење не само онда, кад би биле у гостионици унете, већ и онда кад би их гостионичар или његова послуга ван гостионице примили. На пр. кад на станици предамо ствари гостионичаревом портиру, или оставимо у његов омнибус^{12a)}. Од тога момента већ гостионичар је за ствари одговоран.

(наставиће се)

Др. Драг. Аранђеловић.

¹²⁾ Zeiler, Comm., II. стр. 745.

^{12a)} Немачки грађански законик § 701. одељ. 2. прописује: „као унесене сматрају се оне ствари, које је гост предао гостионичару или његовим људима који су одређени за пријем ствари или који се, према околностима, као одређени имају сматрати, или које је гост однео на место, показано му од стране ових лица, или, кад таквог упушта не би било, на место одређено за остављање ствари.“ На основу овог законског наређења немачки писци сматрају, да су ствари предате и онда, кад би их путник предао на пр. на жељезн. станице портиру са капом дотичног хотела, у који он намерава одсести, а у ствари се покаже да је тај „хотелски портир“ варалица, који се издавао за портира. Како је путник имао разлога према околностима сматрати тога човека за правог портира дотичног хотела, то се онда сматра да је он гостионичару дотичног хотела предао ствари, за које овај олговара. Штету дакле сноси хотелијер, који је требао да тога варалицу уклони са станице.

СЕДМИ МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС

ЗА КАЗНЕNE ЗАВОДЕ

(наставак)

друга сеција

Питања о извршењу казне

Председник:

г. Engelberg (Баден);

Потпредседници:

г. Engelen, Granier, Hürbin, H. Sehaner, Saguessl, Mileigan, Boetticher, Baldwin, Borowitzoff, G. Vidal, von Mayer, A. Schober, Cretin, Chauvin;

Секретар:

г. François de Finkey;

Секретари помоћници:

г. D-r Ernest Friedmann и D-r Ervin Doroghi.

Прво питање:

Помоћу којих би се срестава могла најбоље постићи морална класификација осуђеника, и какве се практичне последице могу извукти из такве класификације?

У раније време, кад се још није знало за прави циљ казне, казна лишењем слободе примењивала се подједнако на разне категорије осуђеника. Оваквим шаблонским примењивањем казне лишењем слободе за све време издржавања исте не само да се ометало постизање правог циља казне — поправљање, него се с друге стране и рђаво утицало на саме осуђенике. Свака казна, а нарочито казна лишењем слободе, може добро утицати на осуђенике само тако, ако се њено примењивање буде подешавало према категоријама осуђеника. С тога данас како представници науке, тако и управе казнених завода, врло много полажу на то, да се у казненим заводима што правилније изводи класификација осуђеника. У неким државама је ово питање о класификацији уређено законски, а у другима је опет оно остављено управама казнених завода, да га они по свом нахођењу решавају. С тога у различним земљама и постоји велика разлика, несигурност и самовоља, кад је реч о начину, на који се са осуђеницима поступа у казненим заводима.

Ово је питање било више пута предмет претресања на међународним конгресима, а нарочито на конгресу у Паризу 1895. Оно, одиста, има врло велику практичну вредност. Практичари су сложни у томе, да је потребно класифицирати осуђенике, чим дођу у завод, према узрасту и нарочито према њиховом ранијем животу. После једног извршеног одвајања приступа се новом издавању у току издржавања казне. Ово је данас у многоме изведену у модерним казненим заводима, који се подижу с обзиром на разне категорије злочинаца.

Конгрес је имао 13 извештаја и то од г. Cuche, Lebouisq, Veilliér, Curti, Laguesse, J. P. Vincensini, A. Kovács, Béla Atzei, Léon Barthès, Gustav Beck, D. — O. Engelhen, Z. — R. Brockway и Ottolenghi. Професор Béla de Balas (Б. Пешта) резимирао је све ове извештаје и предложио је секцији ове за-

У кључке, који су после кратке дебате, једногласно примљени:

1. *Морално подвајање осуђеника у класе потребно је.*

2. *Треба најпре издвојити у засебну класу најгоре, који су нађени као такви било кад су дошли у казнени завод, било у току издржавања затвора.*

3. *Треба створити нарочиту класу за младе злочинце, који не изгледају да су већ покварени. Неопходно је за овај циљ, да све власти, које су имале посла са осуђеним, пруже потребне податке о њему. Али у сваком случају треба гледати да се позна карактер осуђеног посматрањем за време трајања извршења казне.*

4. *За остале осуђене треба образовати три категорије: а) једну класу за one који се примерно владају; б) једну класу за one који се добро владају; в) једну класу за one, чије је владање сумњиво.*

И ако поступање треба да буде такво, да се увек постигне исправљање сваког осуђеног, ипак се чуотребљена средства имају разликовати према класи. Строжије ће се поступати с најгорима, међутим ће се шатораж нарочито односити на младе и боље осуђене, да би их, по њиховом изласку из завода, могао где год наместити у службу.

После кратке дебате седница целога конгреса усвојила је истога дана ове закључке секције.

Друго питање:

Могу ли се обвинети или оптужени, који су раније били осуђивани на коју од казнилишћем слободе, принудити на рад?

Ако се обвинети или оптужени не могу принудити на рад, онда да ли се може учинити, да урачунавање овог истражног притвора зависи од тога, да ли је притворени драговољно аристо на рад?

Врло је потребно, како у интересу притвореника, тако и у интересу заводске дисциплине, да се не допусти ленствовање, већ да сваки што год ради. Међутим законодавства се у многоме разилазе у овом питању, јер законодавства многих земаља донела су одредбе, по којима се не допушта да се притвореници у истражним затворима могу принудити на рад, па чак ни онда, ако су они раније били осуђивани на коју од казнилишћем слободе. Ово је питање од велике практичне вредности, јер се опазило, да нерад штетно утиче на притворенике, а често пута је и узорак за нарушување дисциплине. С тога се овим питањем хтело да зна, да ли се припућавање на рад има узети као апсолутно правило, или се има применити само у неким случајевима, н.пр. кад је притворени и раније био осуђиван и т.д.

Конгрес је имао девет извештаја о овоме питању и то од г.г. *Hausserville, Canonico, Curti, E. Bertrand, Veillie, J.-P. Vincensini, Cornez, Generat и Michel Bovoritoff*.

Нико, тако рећи, ни од референата ни од учесника у секцији, није био мишљења, да треба допустити, да се притвореници припућавају на рад, и сви су били сложни у томе, да то не треба допустити чак ни у случају, кад је притворени ра-

није био осуђен и издржао коју казну лишењем слободе. По мишљењу *Hausserville-a* ово би било немогуће, јер се са притвореним, који је већ био осуђивањ, не може тако поступити као са осуђеним.

Докле су сви сложни били у одговору на прво питање, дотле се отворила жива дискусија око питања: да ли онаме, који је драговољно пристао на рад, треба урачунати притвор приликом изрицања казне? Мишљења су била подељена, али секција већином гласова усвоји, да драговољно примање рада у притворима треба да буде околност, коју судија има да оцењује приликом изрицања казне, и да по његовом нахођењу може и притвор урачунати у казну.

У седници целога конгреса усвојена је одлука секције односно првог питања без дискусије, међутим друга одлука је изазвала живу дебату. *Skousés* (Грчка) и *Brusa* (Италија) нападали су другу одлуку секције, тврдећи да она не само стоји у контрадикцији с првом одлуком, него да она омогућава и судијску самовољу. Сем тога лепо је приметио *Mollov*, да одлуку секције не треба примити и с тога, што би обвињени, примајући драговољно рад, да би се користио урачунавањем притвора, прећутно признао своју кривицу, и да је с тога незгодно изводити такав закључак. С тога је конгрес с великим већином одбацио одлуку секције и усвојио, да урачунавање притвора не може зависити од драговољног примања рада.

Према томе закључци конгреса гласе:

Обвинети и оптужени не могу се принудити на рад, чак ни у случају када су раније издржали коју казну лишењем слободе.

Урачунавање притвора у трајање казне не може зависити од драговољног примања рада за време притвора.

(наставиће се)

Д-р Бож. В. Марковић.

ПОЛИЦИЈСКА УРЕДБА

(наставак)

Према овоме други и трећи став чл. 15. и 16. полицијске уредбе, онако како је изменеен законодавним путем 23. јула 1877. године (Збор. 31, стр. 45.¹), остаје и даље у важности, т.ј. општинске и полицијске власти ће оне своје пресуде, које долазе у категорију поменутог другога и трећег става, чл. 15. и 16. полицијске уредбе, а не долазе у изузето тачке в. чл. 18.²) закона о истражним судијама, извршивати одмах, остављајући законоправо жалбе осуђеноме, као и до сад — с том разликом, што ће сада жалбе и на

¹ Реч је о осудама по приватној тужби, по званичној дужности и над лицима из других места. Друге и треће могле су се одмах извршити, без обзира на жалбу осуђеног, а прве тек онда кад их одобри истражни судија (пре закона о истражним судијама виша претпостављена власт).

² Дела за чија су извиђана и пресуђена били надлежни истражни судије.

те пресуде иниследном судији, односно судији дотичног првостепеног суда, и што ће полицијске и општинске власти, према 9. члану Устава, своје пресуде ове врсте слати на расматрање иследном судији и онда, кад у законом року не буде жалбе.³)

У оваквим случајевима полицијске и општинске власти слаће своје пресуде иследном судији по дужности, чим протекне рок закони жалбе (чл. 29. закона о истражним судијама).

Уз ово препоручујем још, да окружни начелници нареде, да се води кратак списак оснажених и попишених полицијских пресуда са обележењем квалификације дела. Тај списак начелство — управа — слаће ми свакога месеца.

На послетку обраћам пажњу начелству — управи — и на ову околности.

Општинске и полицијске власти у случајевима тач. в. члана 18. закона о истражним судијама, који подлеже извиђању и суђењу иследног судије, јављају се и поступати као оптужне власти, изузимајући дела из § 358.⁴) за која је у самом том параграфу прописано ко и кад има тужбу да подигне, и како у том случају има административна власт да поступи".

Последњи став исписаног расписа, замењен је расписом од 19. маја исте год. ПБр. 8739, који гласи:

„Као год што полицијске власти и даље врше истражни посао у делима кривичност поступка, до увођења у живот истражних судија — исто тако ово важи и за иступе побројане у т. в. чл. 18. закона о истражним судијама (бр. 94. „Српских Новина“), за које ће полицијске, односно општинске власти, све дотле надлежне бити, докле их у томе судије истражне замениле не буду.“

И ако закон о истражним судијама није сасвим поништио Полицијску Уредбу, ипак је у знатној мери прећутно изменено, допуњено или поништио њене одредбе, које су говориле о властима надлежним за извиђање иступних дела (§§ 2 и 3), о надлежности ових власти (§§ 4, 5, 6, и 7), о жалбама против одлука у иступним делима (први и други став §§ 15 и 16, као и §§ 17 и 18).

Кад се има у виду, да су многе одредбе ове уредбе биле још раније укинуте, а нарочито ступањем у живот Казненог Закона, онда се не треба ни мало чудити, што се после обнародовања Закона о истражним судијама појавила сумња о вредности целе ове уредбе и што се министар унутрашњих дела у своме распису од 7. маја 1890. год. ПБр. 7342. ограничио само да констатује њену важност у опште, али не и у појединостима. Несумњиво је, при том, да су $\frac{2}{3}$ њених одредаба у овом времену биле без вредности.

И Закон о uređenju okruga i srezova, који је издат у брзо по закону о истражним судијама, (1. јуна 1890. год.), није оставио на миру Полицијску Уредбу.

³ Начелном одлуком опште седнице Касационог Суда од 28. маја 1890. год. № 2032. објашњено је: да се ове пресуде не морају, без жалбе, слати на расматрање истражној власти или иследном судији.

⁴ Увреда страних посланика.

По чл. 110. овог закона, начелства окружна изгубила су судско - полицијску власт у корист општинских власти, а овим је прећутно укинут и последњи став § 3. Полицијске Уредбе.

* * *

Изложено стање Полицијске Уредбе остало је неизмењено све до државног удара од 9. маја 1894. год.

Највишим наредбама од 9. и 15. маја исте год., а после суспендовања Устава, укинути су Закон о уређењу окр. и срезова, и сви они чланови Закона о истражним судијама, који су се односили на иступе. Самим овим прећутно су враћене у живот и све оне одредбе Полицијске Уредбе, које су биле укинуте Уставом од 1888. год. и овим двама законима.

Законом о општинама од 5. јуна 1903. год., надлежност општинских судова за извиђање и пресуђење иступних дела из III части Казненог Законика, сведена је само на оне иступе, за које је закон доносио казну до 10 дана затвора.

Ну, од свију до сада побројаних измена и допуна Полицијске Уредбе, најважније и најсавременије су, нема спора, оне од 17. јануара 1904. год. Овим никако не ведимо, да су ове измене и допуне без замерака. Напротив, изјављујемо одмах, да су оне с формалне стране у многоме погрешне и непотпуне. При свем овом њихова вредност неоспорна је, и стара Полицијска Уредба јавља се као подмлађена са овим изменама и допунама. Оно, пак, што је у њима најважније, то су потпуно савремене одредбе о жалбама суду и следним сведочима, које искључују сваку, иоле озбиљнију злоупотребу.

За жаљење је само, што се ове одредбе, према тумачењу Касационог Суда, не односе на све иступе који се у недостатку специјалних поступака извиђају по Полицијској Уредби, већ само на оне из III части Казненог Законика.⁵⁾

Замена последњег одељка § 49. Полицијске Уредбе, била је, међутим, излишна, јер је цео овај §, као што ћемо доцније видети, био већ раније прећутно укинут.

Тако исто и допуна § 4 а о надлежности општинских судова, који се налазе у местима где има окружне или среске власти, услед своје неодређености може прететити и користити.

Законом о изменама и допунама у закону о општинама од 3. децембра 1904. год. (чл. 94. б), надлежност општинских судова за извиђање и пресуђење иступа, поново је проширила на сва иступна дела из III части Казненог Законика.

И најзад:

Законом о уређењу округа и срезова од 19. марта 1905. год. (чл. 22), дато је право окружним начелницима да, изузетно од § 13. Полицијске Уредбе, могу лично, без два члана начелства, извиђати и пресуђивати иступе из III части Казненог Законика у свима случајима кад путују по округу службеним послом.

⁵⁾ Одлука Касационог Суда у овој ствари донета је свега са једним гласом вођине.

Било је неопходно потребно, да изложимо све ове мене кроз које је Полицијска Уредба до данас прошла, да би што боље могли разумети специјално претресање и објашњење појединих њених одредаба.

§ 1.

«Полицијски преступак је свако оно дело за које полицијски законик виновнику казну одређује.

Овај казнителни закон за полицијске преступнике издаје се под данашњим заједно са овом уредбом.»

Примедба: «Друга тачка § 1 не вреди, јер сад постоји казнителни законик од 19. марта 1860., а не онај, о коме ова тачка говори. — По казнителном законику полицијски казнитмо дело зове се иступ, а не преступак, као што је овде означен, и сад је казнитмо само оно, што овај законик означује за казнитмо, а не шта је по полицијском законику било казнитмо.»

Целом овом §, а не само његовом другом одељку (као што се у примедби вели), имало је места само дотле, док је био у важности Казнителни Закон за полицијске преступнике, који је одређивао казну за *полицијске преступаке*.

Данашњим Казненим Закоником уништен је, као што смо видели, овај закон за полицијске преступнике, а с њим прећутно и овај §, који у своме првом делу садржи дефиницију *полицијског преступака*.

Пошто данас нема полицијских преступака, већ само иступа, који су дефинисани самим Казненим Законом, то је и овај §, без вредности, што се, у осталом, види и из саме непотпуне и неодређене примедбе, којом је он пропраћен.

(наставиће се)

Д. Ђ. Алимпић.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПРИЈАВЉИВАЊЕ СТАНОВНИШТВА

(наставак)

Са овим регистарним листовима распоређују се по истом правилу и два друга формулара за ове случајеве:

Кад се од власти тражи неко лице које још није добило регистарни лист, испуни се о том тражењу један за то одређени формулар, који се између ових регистарних листова оставити и то на место, где би имао бити постављен регистарни лист дотичног лица; и

Ако се неки од ових регистарних листова извуче из реда и пошаље ма ком полицијском одељењу на употребу, остави се на његово место један други испуњени формулар у виду реверса из кога се види по коме је он актом тражен и коме је послат.

Сем послова око исписивања и уређивања ових листова, у одељењу се врше и други послови.

Оно издаје публици писмене извештаје о адресама појединих људи. За свако такво тражење адресе плаћа молилац по 25 фенига. Овим плаћањем хтеда се, да се стане на пут злоупотребама многих лица, која су преће без потребе, из задовољства, тражила адресе појединих грађана.

Кад неко зажели да сазна за чију адресу, добије на попуњење мали формулар, у који забележи све познате му податке о дотичном лицу.

По тим подацима чиновник тражи регистарни лист тога лица и по успеху тражења саопштава резултат молиоцу. Тражење траје кратко време, у обичним приликама не добија се извештај пре једног часа, јер се тражење у групама врши и раздаје публици.

Ово давање обавештења о адресама дају они бесплатно свим властима и полицијским органима кад год им је потребно. Колика је та служба разградата видеће се у неколико из статистичких података, које ћу мало доцније изнети.

Одељење је даље надлежно да издаје званична уверења о времену становића појединих лица што је нарочито потребно при женидби; за тим о томе, да ли је неко у извесном времену био у Берлину или не, да ли има деце или не и т. д.

Таква уверења, потписује обично шеф одељења, а у случају да се од њих има учинити употреба на страни, потписује их управник полиције.

Контролисање грађана, да ли правилно и на време испуњавају дужност пријављивања, не врши се у Берлину по неким нарочито одређеним мерама. За ово контролисање у првом реду упућене су старавине квартова са њиховим органима. Они ову контролу врше највише канцеларијски, а повремене — оиште контроле по квартовима скоро никад. Свагда се контролише, да ли су лица, која су у кварт дошли ради молбе или жалбе пријављена или не. Тако исто и кад се неко лице одјављује, контролише се, да ли се оно пре тога било пријавило. Сељење из стана у стан контролише се на особити начин — помоћу малог регистарног листа. Чим је неко послао објавне листе у кварт, испише се на малом регистарном листу нови стан, у који дотични мисли да се усели. Ако тај нови стан није у истом кварту — шаље се у централно одељење и мали регистарни лист са објавном листом. Тада нови стан не исписује се у велики регистарни лист са одјавном листом, већ се испод досадашњег новуче једна коса црта, као знак, да се дотично лице не налази више у томе стану. После тога пошаље се мали регистарни лист кварту у који дотично лице има, да се досели. У кварту се води рачуна о року за пријављивање. Чим рок прође, а он не доноси пријавне листе, кварт пошаље овог органа, да се извести, да ли се лице доселило и зашто се није пријавило. За таква задоцнења у пријављивању кварт доставља дотична лица. Тако кад то лице пошаље нове пријаве и кад се оне пошљу у централно одељење уписане су у велики регистарни лист нов стан.

Догоди се случај, да које лице неверно напише стан у који треба да се досели. Када се то утврди кварт врати одељењу мали регистарни лист са таквим извештајем записаним на залепљеном парчету хартије. Из одељења враћа се лист првом кварту ради тачног констатовања нове адресе, ако већ у то време, са друге које

У стране није дошла његова нова пријавна листа.

Ако је у том међувремену потребно знати адресу таквог лица или на захтев приватног лица или које власти, пошто нема записаног стана у великом регистарном листу, одељење тражи извештај од квarta по нарочито зато спремљеним формуларима.

Кварт у коме је лице последњи пут становало, дужан је, да се о адреси његовој извести или из својих књига, или лично преко својих органа. Да ли је потреба адресе хитна или не, види се по боји формулара. Хитна питања пишу се на првеној хартији.

Контрола над уредним пријављивањем и одјављивањем лица, која су са стране дошла, видели смо, да се врше „одјавним листама“ — но ради потпунијег вршења те контроле — полиција употребљава и међусобну нарочиту кореспонденцију. Ова централа добија веома много питања и извештаја од других одељења за пријаву становништва о лицима која су се тамо доселила или која су се одјавила за Берлин.

Такви су случајеви различни, од којих ћемо неке поменути. Деси се случај да се неко одјавио у Берлину за друго неко место, но он није тамо отишао већ на сасвим треће место. У том случају била би дужност те полиције, да одмах достави берлинској полицији, како се то лице доселило код њих а не како стоји у његовој одјавној листи. Према таквом извештају одељење поправља велики регистарни лист, а кварт — мали лист и квартовну књигу. Ови извештаји шаљу се на формуларима налик на дописне карте, које се тако и шаљу — поштом некувертирани.

Таквим истим путем пита се и за податке о некој личности, за кога се држи да их није верно саопштио полицији.

Отсели ли се из Берлина лице, које је познато као анархиста; које је било раније много кажњавано; или женска, која је била под санитетским надзором и т. д. полиција извештава одмах поверљиво належну полицију нарочитим формуларом.

У Берлину питања и извештаје такве врсте врши поглавито, нарочито одељење у централи (V-то одељење), а питање о исправности одјавних листа и попис по-добно врше органи квартова. У осталим мањим полицијама сви се ти послови врше по квартовима, где се примају листе.

(наставиће се)

В. Лазаревић.

ПОУКЕ И УПУТИ

Један случај из чл. 61, 62 и 63, закона о пословном реду у Државном Савету, који се односи на питање о обновљењу административног спора.

По решењу смедеревског првостепеног суда од 10. октобра 1903. године Бр. 20900., којим је стављена забрана на по-кретност дужника Н... Т..., из В...., а

за обезбеду дуга П. Р., као стараоцу масе пок. М. Р., бив. из П..... власт среза јасеничког пописала је извесну по-кретност и стоку дужникову и предала на чување одређеном стараоцу.

Приликом пописа, С. Т.., син дужника Н. Т., изјавио је, да је сва стока на имеју дужника Н., па и пописата, његова својина по куповини и по приплођењу, за доказ чега је поднео сточне пасоше (у 13. комада), па је молио, да се пописа ослободи, или, у противном, да се поступи по § 466. грађанског судског поступка.

Пуномоћник поверилашке П. Р. није признао право својине појављеном господару С. Т. за то, што су пасоши издати пре годину дана, те су постали не-вредећи. Среска власт, напавши, да је, према овоме, појављени господар, С. Т., слабију у праву, решењем Бр. 17414/903. год., упутила га је на спор, да право својине докаже.

То решење среске власти одобрило је и начелство округа смедеревског и Министар унутрашњих дела решењем ПБр. 30.992.

Ну, по жалби С. Т., Државни Савет, примедбама својим од 12. марта 1904. год. Бр. 1909. поништио је то решење Министрово из ових разлога: кад жалитељ поднесеним уредним сточним пасошима (у 13 комада), који се равнају јавним исправама, доказује својину стоке, па коју је стављена за дуг његова оца, и кад је та стока нађена у његовој државини, на његовом имеју, што му не споре ни стараоци поверилашке масе, онда је полицијска власт требала по изменама и допунама § 466. грађанског судског поступка од 1898. године, да упути на парницу поверилашку масу, те да она докаже, да поднесени сточни пасоши не важе према жалитељу као доказ о својини услед протеклог рока. У расправу овог питања полицијска власт као ненадлежна није могла узласита и побијати доказну важност сточним пасошима протеклим роком, противно § 4. и 8. закона о заштити сточних зараза, кад се овде жалитељ не појављује као продајац, већ као сопственик узабрањене стоке, доказујући сточним пасошима основ своје савесне државине, према прописима § 200, 201 и 203. грађанског закона.

Министар унутрашњих дела, усвајајући саветске примедбе, поништио је решење начелства, а ово решење начелника среза јасеничког Бр. 17404., и препоручило му, да по саветским примедбама поступи.

Усвајајући примедбе саветске, среска власт је понова расмотрila овај предмет, и нашла: да је пописана стока, према изјави појављеног господара — жалиоца С. Т., његова својина по куповини и приплођењу, ну да му пуномоћник поверилашке масе није признао право својине ни по пасошима ни по државини, пошто он (жалитељ) нема у селу В. никаквог свог имања, нити је пак од дужника Н. узео какво имање под закуп, о чему је, за доказ, поднео уверење суда општине в... од 21. октобра 1904. године Бр. 1318. С тога среска власт, узимајући, да је

Државни Савет примедбама својим Бр. 1909 признао државину појављеном сопственику — жалитељу С., донела је решење Бр. 3250., којим наређује, да се сва пописата стока одузме од стараоца и преда појављеном сопственику, а поверилашча маса упути на парницу за доказивање својине.

Ово решење одобрило је начелство окружно, но Министар унутрашњих дела, по жалби П. Р., као стараоца поверилашке масе, поништио је решење начелства, а по томе и решење среске власти, из ових разлога: „Из саветских примедбама Бр. 1909. види се, да се пописана стока има сматрати као нађена у државини ново-појављеног господара — жалитеља С. Т., јер му то нису спорили стараоци поверилашке масе, и да се он има сматрати за савесног држаоца на основу сточних пасоша, пошто се овде не јавља као продајац, већ као сопственик пописане стоке, доказујући сточним пасошима основ своје савесне државине, према прописима § 200., 201. и 203. грађанског закона. Па како је поверилашча маса и накнадно спорила жалитељу С. државину пописане стоке, а из уверења суда општине в... од 21. октобра 1904. год. № 1318. види се, да С. нема у В.... никаквог свог непокретног имања, што значи, да је пописана стока нађена на имеју дужниковом — а то сведочи и извршен попис — онда остаје само онај други разлог, по основу сточних пасоша, као доказа о савесној државини С. Т., на основу кога је поверилашчу масу требало упутити на парницу само у погледу оне стоке, која је споменута у сточним пасошима, а за осталу стоку, од које појављени господар С. нема сточне пасоше да упути њега на парницу, за доказивање својине.“

Среска власт, према овим примедбама, понова је расмотрila овај предмет, и нашла:

1.) да се поверилашча маса има упутити на спор за доказ права о својини оне стоке, која је пописата, а на коју по пасошима полаже право жалитељ С. Т.;

2.) да се појављени господар — жалитељ С. Т. — има упутити на спор за ону стоку, која је пописата, а није означена у пасошима, поднетим од стране његове.

С тога је, на основу § 466. грађанског судског поступка, решењем од 4. маја 1905. године Бр. 10086. упутила стараоца поверилашке масе, П. Р., из П..., да путем спора докаже, да је пописата стока, која је по сточним пасошима предата жалитељу С. својина њеног дужника Н., а појављеног господара — жалитеља С. Т., да путем спора докаже право својине за ону пописату стоку, која није означена у сточним пасошима.

Ово решење одобрило је и начелство окружно и Министар унутрашњих дела својим решењем од 27. јула 1905. године ПБр. 18712.

Државни Савет, по изјављењу жалби од стране С. Т., одлуком својом од 10. јануара 1906. год. Бр. 106. поништио је решење Министрово из ових разлога:

„По жалби жалитеља С. Т., противу решења Министра унутрашњих дела од

www.unilib.rs
49. новембра 1903. год. ПБр. 30992., којим је одобрено решење начелства округа смедеревског од 1. новембра 1903. год. Бр. 9909., а овим решење начелника среза јасеничког Бр. 17404., по коме је жалитель, на основу § 466. грађанског судског поступка, упућен на парницу да докаже, да је сва стока која је пописата као својина Н. Т. из П...., његова (жалитељева) својина, — Државни Савет одлуком својом од 12. марта 1904. год. Бр. 1909 поништио је ожалбено решење Министрово, из разлога изложених у тој саветској одлуци.

По овој одлуци Државни Савет, као обавезно за Министра према тач. б. чл. 144. Устава, Министар је поступио, и из разлога у њој изложених претписом својим од 19. априла 1904. год. ПБр. 11225. поништио решење начелства округа смедеревског од 19. новембра 1903. године Бр. 30992., а начелство окружно, поступајући по примедбама Министровим, решење начелника среза јасеничког № 17404.

Ну, по жалби П. Р., стараоца масе пок. М. Р., противу решења начелника среза јасеничког № 3250/905. год., донесеног у смислу напред наведене саветске одлуке, које је одобрило и начелство округа смедеревског решењем № 2770/905. год. Министар унутршњих дела претписом својим од 13. априла 1905. год. ПБр. 9250, поништио је решење начелства из разлога: „што је поверилачка маса накнадно оспорила С. Т. државину пописате стоке; а да се из уверења суда општине в.... од 21. октобра 1904. год. Бр. 1318, које се налази у акту Бр. 18104. види, да С. Т. нема у селу В.... никаквог свога непокретног имања, што значи, да је пописата стока нађена на имању дужниковом, што сведочи и сам извршен попис, и да онда остаје само онај други разлог — сточни пасоши, као доказ о савесној државини С-вој, на основу кога је поверилачку масу требало упутити на парницу само у погледу оне стоке, која је споменута у сточним пасошима; а за осталу стоку, од које појављени господар С. Т., нема сточне пасоше, да узнути њега на парницу за доказивање својине....

Поступак овај неправilan је и противан закону, јер накнадно оспоравање С. Т. државине пописате стоке од стране П. Р., стараоца масе пок. М. Р., после поменуте коначне одлуке Државног Савета, и позивање на уверење суда општине в.... да С. Т. нема никаквог свог непокретног имања у селу В...., нису могли бити од утицаја на извршење одлуке саветске, и послужити Министру као разлог за њено преиначење; јер ови нови докази могли су послужити само као основ тражењу обновљења административног спора у смислу чл. 62. закона о пословном реду у Државном Савету, ако они нису могли бити пре поднесени зато, што је интересована страна, која обновљење тражи, била у немогућности да их набави, и управна власт, код које се обновљење тражи, нађе, да то у истини стоји.

Са оценом ових накнадних доказа није овако поступљено, нити је питанje о обновљењу овог административног спора

претходно цењено у смислу чл. 60. и 63. закона о пословном реду у Државном Савету

М. В.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Пре неколико дана један чиновник Београдске Полиције путовао је брзим возом из Београда у Ниш једним службеним послом. Ишао је у цивилу.

У Марковцу упадаше у трећу класу три лица, која чиновник одмах познаде као: **Милана Радаковића**, званог „Личанина“, Јошу Сакошанина и **Николу Марковића** — Гренебаровића, званог „Алексинчанина“, познате коцкаре.

Полицајац их је, заваљен у једном углу на клуби, посматрао са полуотвореним очима, чијећи се као да спава.

Положај у коме је био, његов изглед, а и бунда у коју је био увијен, привлачили су на првом месту ове „трговце“, те и седеши покрај њега, прекљепитивши га са свију страна.

Јоца и „Личанин“ чинили су се изнајпре индиферентни према свом сапутнику у бунди, препирајући се тихим гласом нешто о предстојећем царинском рату с Аустро-Угарском и положају у који ће трговци запасти, само га је „Алексинчанин“ чешће пута погледао са испитујућим погледом. Он је пре извесног времена био ухваћен у Београду и у „Главњачи“ Управиној излежао неколико дана, те се, очевидно, присећаше полицајчевог лика.

После кратког времена уз њихову све живљу препирку чиновник осети лако и једва осетно баратање једне руке испод бунде око његових цепова. То беше „Личанинова“ рука, којом је покушао да изврши операцију.

Јоца, обучен у ново сукнено одело, са изгледом каквог свињарског трговца, иђаше напред и осматрајући публику говораше као за себе:

— Море, све једно, — рећи ће разнодушно Личанин.

— Нећете, трговци, на доброг сте муштерију написали — викну полицајац, ухвативши „Личанина“ за руку.

— „Гљај?“ — викну „Алексинчанин“ својим друговима коцкарским језиком да беже и да је то полицајац, па скочи са клуне.

То исто учинише и она двојица, а и чиновник.

Јоца је покушао да својом дрскошћу спаси ситуацију, па са затуреним рукама на леђима и напрштеним лицем унесе се чиновнику у лице, чисто гурајући га, протестујући:

— Ко сте ви? Шта хоћете? С каквим правом нас узнемиријете, кад ми мирно идемо свом трговачким путем?

— Па што и ја сам трговац, познајете ме ви добро, те хоћу да с вами пречистим неке старе трговачке рачуне. Са тога вас позивам да седите с миром.

— Узмите се ви на ум шта радите и кога нападате, јер ће вас скупо стати — викаше даље Сакошанин.

Не знајући у чему је ствар ускомешаше се и остали путници, а неки од њих почеше та-

једном полицијском органу, који их је спровео у Крагујевац, а отуд после у Управу града Београда, где се и сада налазе, издржавајући досуђени им затвор због скитања.

Јоца је још из раног детињства познат београдској полицији, као год и његов млађи брат Сава, који је пре извесног времена осуђен у Сремској Митровици на 4 год. затвора због крађе. Обојица су пошли рђавим путем због породичних неприлика и родитељских распри. Отац им је и сада добар и вредан београдски мајstor, али им је мајка била рђава, која је једног дана и њих и мужа напустила и отишla у свет. Тако је онда отац ишао у радионицу, а деца на улицу, остављена сама себи без икаква надзора. Живи по природи, убрзо су се нашли са рђавим друштвом и ударили у криминал. Босоноги, гологлави, раздрљених груди, у поцепаном капуту и панталонама од сегелтуха — права

ишао «да свети водицу», као што Јоца скромно представља, већ да што заради.

Износећи Јоцину и «Алексинчанину» фотографију скрећемо пажњу свима полицијским и општинским властима, тада на њихово кретање обрате пажњу, а и путнички свет треба да их запази и чува их се.

Никола, који је побегао, родом је из Алексинца. Његова је слика изапла, и у 28. броју «Полиц. Гласника» од пропле године, а сада је износимо не би ли га власти могле пронаћи и с њим поступије по закону.

ПОТЕРЕ

Станко Игњатов, бивши механијски слуга, на дан 16. тек. м-ца у међусобној сави избој ножем Манојла Обућину, пекарског слугу у Чачку, па је по извршеном делу побегао. Станко је родом из Лима у Бугарској, стар је око 30 година, плаве косе, средњег стаса, кестенјавих очију, округла обријана лица; у обичном је грађанском оделу, а на ногама има опанке. Пре поручује се свима полицијским и општинским властима, да за злочинцем живо трагају, и о резултату известе начелство округа чачанског с позивом на Бр. 459.

Гавра Перишић, тежак, који је био под истрагом и у притвору код начелника ср. моравичкога због крађе, 18. тек. м-ца приликом спровода суду побегао је испред спроводника. Гавра је стар 46 година, омаљен, плав, смеђе косе и бркова, обријан, килав. У оделу је сељачком, али јако похабаном. Нека га све полицијске и општинске власти живо потраже у својим домашајима и пронађенога спроведу начелнику среза моравичкога с позивом на Бр. 721.

Фердинанд Шопек, бив. поштански експедитор у Древохастицу, у Аустрији, проневерио је 89.500 круна државнога новца и 3. т. м-ца некуда побегао. Он је стар 35 год., средњег стаса, обичне корпуленције, раздељене косе, плавих коврчастих бркова, са златним цвикером

које протестовати против «узнемирања» мирних грађана.

— Море, људи, шта вам је, зар не видите да су ово коцкари, ево овај ми сад хтеле да дигне кесу — окрете се чиновник путницима. Место да ми помогнете да их ухватимо ви их браните у неком нарушењу слободе и узнемирању мирних грађана, а да сам их оставило да коме од вас олакшају чеп — онда би стекукали и викали где је полиција.

— А — а — зачу се међу путницима једнодушан отегнут глас и настале једно опште пињање по пеповима.

— Ко коцкар, зар ја, ми — викаше Јоца даље, покушавајући да опет придобије саучешће путника или бар да добије времена док воз стане да побегну.

— Куш, бре! — довикну му један саунтник, ухвативши га за руку. Такви су трговци и мени дигли једном кесу с новцима. Држи ти, господине, тог, а ја ћу овога.

— А ја одох за цандара — рече «Алексинчанин», који се још из почетка напао у близини врата, и стрмекну низ басамаке са воза, који се успореним кретањем приближавао лаповској станици.

— Ама, одиста, јесте ли ви полицајац? — окрете се Сакошанин чиновнику врло меким, поверљивим гласом и са развученим и благим пртама на лицу, покушавајући сад на други начин да одобровољи чиновника.

Но ни то му није помогло, јер је на лаповској станици предат заједно са «Личанином»

слика ових типова, описаных у књигама г. Тасе Миленковића: «Деца робијаши», «Кобни бројеви» и т. д. — почели су вршити омање крађе и допадати у затворе Управе града Београда, где су се само још боље усавршавали.

— На тај начин настала је једна стална борба између полиције и њих. У тој борби они су по некад успели и да некакњени уживају плодове свога труда, али су више пута испащали.

Јоца је само судски три пута у Београду осуђиван: 1893. год. на четири месеца затвора, 1895. на годину дана, а 1900. год. на 10 година робије за једну опасну крађу, коју је тада као војник извршио.

Тада су и Јоца и Сава увидeli да им је опстанак у Београду немогућ, те су га напустили и отишли: Јоца у унутрашњост Србије по вашарима и железницама, а Сава преко Саве и Дунава, опет за својим старим послом.

«Личанин» је рођен из Лике, откуда му и надимак. Отац га је још као дететом отуд до вео и кад је мало одрастао, дао га у трговину. Кад му је отац умро и он је остао без надзора, те је напустио службу и почeo се скитати, а од скитања до крађе нема ни један корак. У Београду је више пута полицијски кажњаван, а 1901. год. и судски, те је и он по том побегао у унутрашњост, тумарајући од места до места и дижући где му шта испадне за руком.

Јоца је се на своме испиту бравио да овога пута није ишао ради дизања кеса и томе подобно, а «Личанин» је отворено изјавио, да није

на носу, попито је кратковид, без особених знакова; говори немачки и чешки. Није искључена могућност, да путује под именом Ернст Неваржил. Дотична поштанска управа расписала је поткашивачу награду од 2000 круна, а ономе ко допринесе да се пронађе и проневерени новац даје десет од сто од најеног новца. Аустро-Угарско посланство у Београду, актом својим од 20. тек. м-ца Бр. 1334, умолило је У-

праву града Београда да распише тражење за дефраудантом и у том циљу износи се и његова фотографија, препоручујући свима полицијским и општинским властима, да за Фердинандом учине најживљу потеру и у случају проналаска депешом известе Управу града Београда с позивом на Бр. 2823.

Крађа одела. Непознати крадљивац ноћи између 19. и 20. тек. м-ца увукao се у собу Павла Красића, контролора поште у Београду, и укraо 1 јесенji капут са monogramom на постави «П. К.», 1 капут, 1 прслук, 1 црни шешир и две кравате. Нека власти у случају проналaska крадљивца и покраје одмах о томе известе кварт врачарски Управе града Београда с позивом на Бр. 759.

Крађа стоке. Ноћи између 19. и 20. ов. м-ца непознати крадљивци укraли су 9 брава свиња Пајку Бabiću, из Нереснице. Свиње су длаке жуто-беле, прино-жуте, а једна је крмача беле длаке, енглеске расе. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за крадљивцима и покрајом трагају и у случају проналaska известе начелника среза звишкога с позивом на Бр. 522.

Живојин Јовановић, из Цветовца, извршио је крађу стоке у своме селу, па је некуда побегао. Он је стар 45 година, високог је раста, сувоњав, смеђ, избријан; у оделу је обичном сељачком, но нема чакшира, већ је у гађама и кошуљи. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за краљивцем трагају и о резултату известе начелнику среза посаво-тамнавског с позивом на Бр. 960.

ТРАЖЕСЕ

Нину Валшјани, служавку, родом из Аустро-Угарске, тражи начелник среза алексиначкога, да би над њом извршио пресуду Апелационог Суда, којом је осуђена због уништаја ванбрачног детета. Нина је стара 26 година, омаленог раста, у опште смеђа. Нека је све полицијске и општинске власти потраже у својим домашnjима и пронађену спроведу начелнику среза алексиначкога, позивајући се на Бр. 12809 од 1905. год.

Маринка Сандуловића, циганина — коритара, из Лукова, тражи начелник среза бољевачкога ради извршења казне по пресуди Апелационог Суда због дела горосече. Он је отумарао из свога села и бави се обично по пределима где има шумарака, из којих сече дрва ради прављења корита, вртена, кашика и т. д. У случају проналaska ваља га спровести начелнику среза бољевачкога с позивом на Бр. 18423. од 1905. год.

Филипа Вебера, родом из Штрасбурга (Алзас), по народности Француза, старог 36 год., који се 1900. год. извесно време бавио у Београду, тражи овдашњи француски конзулат. Ко о озом лицу буде ма што знао, моли се да то саопшти најближој полицијској власти, или непосредно овом уредништву. Абр. 123.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЗЊА

Симон Јовањела, из Подгорца, решњем среза бољевачког стављен је под кривичну ис-

трагу и у притвор због крађе стоке. Пре месец и по дана код њега је нађен један коњ, за кога је на саслушању изјавио, да га је купио на злотском вишару у прошлјој години од неког Ђорђа Петровића, из Каменовца, среза млавског. Овом приликом Симон је поднео и сточни пасош под серијом CLXXVI. Бр. 8834.

свој прилици, украден из неке општине у срезу колубарском. Даље се још види, да су у прављењу овог лажног пасоша учествовала два лица: једно које је попунило пасош и извршило пренос, а друго које је потписало измишљеног председника општине.

Општина

Срез

Округ

Каменовска
Млавска
Доња Радовицка

Јоже Ђорђевић
„Бања Лука“

Председник општине,

Јован Младеновић

Симону Јовањелу

Стока у пасошу означена продата је

Бр. 129 из Подгорца
дана 20. месеца Јануар 1905. год.
у Каповој

са уредним преносом. На пасошу и преносу потписан је, као што се види, «Јован Младеновић», као председник општине каменовске, а поред имена стављен је и печат општински, којим је поништена марка на преносу. На самом пасошу, марка је уништена печатом начелника среза моравског.

По извештају начелника среза млавског, у општини каменовској никад нису постојали ни «Ђорђе Петровић», продајац коња нити нико председник «Јован Младеновић», нити је општина каменовска коме издала пасош под означеним бројем и серијом. Овакав исти извештај добијен је и од начелника среза моравског. Државна штампарija јавила је, да је пасош, о коме је реч, са целом свеском послала начелнику среза колубарског под 24. јуном 1902. год.

Као што се из изложеног јасно види, пасош нађен код окривљеног Симона лажан је, и по

Председник општине,

Јован Младеновић

Да би се ушло траг овим фалсификаторима, као и да би сестало на пут све већој и већој употреби лажних сточних пасоша, износимо ове факсимиље потписа председника «Јована Младеновића» и рукописа којим је пасош попуњен и пренос извршен, и позивамо све полицијске и општинске власти, а приватна лица умољавамо, да на ове факсимиље обрате нарочиту пажњу, не би ли по рукопису могли познати прави кривци. На случај успеха, кривце треба спровести начелнику среза бољевачког с позивом на акт Бр. 606, па о томе и уредништво ово известити.